

INGEZONDEN.

„MEDISCHE ETHICA”.

Hoewel een repliek uit Indië op het artikel van VAN DER HOOP (*Ned. Tijdschr. v. Geneesk.*, 22 Juni 1929, no. 25) eenigszins komt als „mosterd na den maaltijd”, zou de redactie van dit *Tijdschrift* mij een groot genoegen doen door onderstaande regelen als nog te willen opnemen.

Speciaal uit Indië lijkt mij een woord van protest zeer gewenscht — VAN DER HOOP toch heeft zijn eigen ethica, volgens zijn zeggen, in Indië opgedaan — daar zijn artikel den indruk zou kunnen vestigen, alsof het meerendeel der Indische geneeskundigen er *vrijwillig* een ander soort ethica op na zouden houden dan heeren collegae in het moederland 1).

Ik legde nadruk op *vrijwillig*; de drang der omstandigheden doet ons hier inderdaad soms afwijken van de meer algemeen gevolgde gedragslijn in Holland: ik noem o. a. het hier algemeen voorkomende verschijnsel van de combinatie specialist-algemeen practicus; het soms van elkaar „overnemen” van patiënten, zonder voorafgaande kennisgeving aan den eersten dokter; het door den specialist in behandeling nemen van patiënten zonder den huisdokter er in te kennen, enz.

De omstandigheden dringen daar echter toe; een „zuiver” specialist — uitgezonderd enkelen, die een basis hebben in een goed bezoldigde betrekking bij het Gouvernement of een of andere maatschappij — zou in de meeste gevallen geen droog brood verdienen; de mentaliteit van de verschillende bevolkingsgroepen — Chineezen, Indo's, Arabieren, om heel wat Europeanen niet te vergeten! — die het instituut huisdokter niet kennen en niet willen aanvaarden, leidt begrijpelijkerwijze tot het tweede euvel.

De grondoorzaken van deze verschillen in opvatting te bespreken zou te ver voeren; z'j zouden ook trouwens zoo ingewikkeld blijken te zijn, dat er een boekdeel over geschreven zou kunnen worden.

Met het feit, dat zij bestaan hebben wij echter rekening te houden, maar niet, con amore!

Ik protesteer dan ook, en ik weet, dat ik dat doe, uit naam van vele, zeer vele Indische geneeskundigen — ten stelligste tegen het denkbeeld waartoe het schriftuur van VAN DER HOOP aanleiding zou kunnen geven, dat wij deze „afdwalingen van het goede pad” van harte, *vrijwillig* zouden begaan.

Integendeel, het zijn en blijven voor de meesten onzer ergernissen, die elken dag terugkeeren en het werken hier maar al te dikwijls vergallen.

De meesten onzer zouden het gaarne anders willen, doch zooals overal ter wereld, men heeft zich aan te passen, wil men niet onder gaan; de Indische samenleving is nu eenmaal anders geconstelleerd dan de Europeesche; diep in de rhimboe moet men, hoeveel men als rechtgeaard Hollander ook van brood en aardappelen mag houden, nu eenmaal met rijst genoegen nemen; doet men het niet, dan gaat men dood.

Op het „ethische gedeelte” van het artikel van VAN DER HOOP in te gaan bespare men mij — veel tijd tot schrijven heb ik niet —, den vrijen tijd, die mij rest, besteed ik liever aangenamer en nuttiger.

Soerabaia, Augustus 1929.

P. BROERTJES.

1) V.n.l. door hun omgaan met Chineesche patiënten.